

Zaterdag 29 juli 1916 – ochtendeditie

Londen, 28 juli. De Parijse correspondent van de Daily News seint vandaag: De vijand heeft vreselijke verliezen geleden, vooral onder zijn keurkorpsen. Hij voert aanzienlijke versterkingen aan. De garnizoenen in België worden daardoor geheel van troepen ontbloot.

Leniging van de nood in België.

Van Belgische zijde schrijft men ons:

Het Nationaal Comité voor Hulp en Voeding in België – Algemeen Belgisch Steuncomité, dat ondersteuning verschaft zonder aanzien van onderscheid in taal, in godsdienstige of politieke gezindheid en waarvan de afdelingen te Antwerpen en te Gent staan onder de leiding van beproefde volksgezinden als Louis Franck en Eduard Anseele – heeft tot heden steun verleend aan 666.349 mannen, 552.000 vrouwen en 143.000 kinderen, samen 1.361.349 personen. Daaruit blijkt dat een vijfde gedeelte van de bevolking in de volstreekte onmogelijkheid is om in zijn onderhoud te voorzien. In de hierboven opgegeven getallen is geen rekening gehouden met de schamele armen, die in het geheim ondersteund worden, noch met de kleine burgerij, die tot haar laatste spaarpenningen opleeft en gebruik maakt van de goedkope maaltijden in de gemeentelijke restaurants.

Over de bestede sommen, ontvangen grotendeels uit giften van Belgen zelf, is nog geen verslag uitgebracht. Hoe groot echter de sommen moeten zijn, kan men opmaken uit het feit, dat op 31 juli 1915 reeds aan onderstand verleend werd een som van 37.916.667 frank, verdeeld als volgt:

Oost-Vlaanderen 5.080.294,50, Limburg 672.314,55, Kortrijk en omgeving 2.168.039,90, Brugge en omgeving 746.467,80, Antwerpen

4.669.808,60, Brabant 4.617.391,00, Brussel en omgeving 3.796.509,95, Luik 5.996.086,25, Henegouwen 7.490.239,30, Namen 1.523.067,00, Luxemburg 1.156.448,55.

Vrij België bevat een “brief van een Vlaming” uit onbezet België, nl. een brief van dr. B., de 2^e van deze maand uit Veurne geschreven. Hij luidt als volgt:

U vroeg mij u soms wat nieuws te zenden, doch ik raak zo moeilijk aan het schrijven. Hetgeen ik evenwel in “Vrij België” las over de zoon van mijn vriend dokter H. Depoorter, noopt mij ertoe iets over de moedige jongen te schrijven.

Dokter H. Depoorter, van Izegem, heeft zijn drie zonen aan het front. De oudste, August, is luitenant-dokter, zeer gunstig bekend en door “onze jongens” zeer geliefd om zijn bereidwilligheid en hulpvaardigheid.

Daar verneem ik dat hij erg gekwetst werd en ik ga hem opzoeken in het Rode Kruisgasthuis in De Panne. Een verpleegster zegt me, dat de jonge dokter pas ter kliniek is gebracht. August lag op de operatietafel, omringd van zijn verzorgers. Wij groeten van ver. Een korte stonde, de deur gaat open, een dame eenvoudig in het wit gekleed, vergezeld door een dokter, treedt binnen: de koningin! Ze gaat naar de lijder toe, neemt zijn rechterhand en fluistert hem troostende woorden in, totdat het verband geheel en al vernieuwd is.

Ik vergezel mijn vriend naar zijn kamer en na enige ogenblikken rust vertelt hij mij zijn lotgeval. De 12^e mei doorstonden zijn voorposten een hevige beschieting en moest hij vier uur lang op een gevaarlijke plaats de gekwetsten verzorgen. Het geweld scheen te luwen, toen hij plots door een granaatscherf getroffen werd. Gelukkig was zijn

“zakdrager” niet gekwetst en kon die moedige jongen hem, bij het uitspreken van: “eerst mijn dokter en dan mijn leven”, onder voortdurende beschieting enige honderden meter verder dragen naar de hulppost, waar de getroffen luitenant de eerste zorgen ontving. De “zakdrager” werd naderhand door de koning met het oorlogskruis vereerd.

Op de tafel van de kamer ligt een register met handtekeningen en aanmerkingen van vrienden. Op de eerste bladzijde de handtekening van de koning die de moedige luitenant vereert met het oorlogskruis en hem verheft tot ridder in de Leopoldsorde. Ook verscheidene keren de handtekening van de koningin, die telkens lekkernijen en bloemen meebrengt. Op een vraag van de gekwetste, om ook iets in het Vlaams in het register te schrijven, werd door de koningin met genegen glimlach voldaan.

En nu wat anders! Wat wordt hier soms toch een flauwe praat verkocht omtrent het toekomstig België! Onder voorwendsel het groot te maken, leggen sommigen het aan op een versmaching van het Vlaamse volk en een verknechting aan buitenlandse belangen, terwijl de oplossing zo eenvoudig is: onafhankelijkheid zoals vroeger. Onder de drijvers van het “groter België” merkt men vooral lieden op, die voor de oorlog toch niet zo’n grote liefde voor eigen land aan de dag legden, vermits ze hun Vlaamse landgenoten nog liever tot de laatste toe in de Noordzee hadden zien verdrinken, dan af te zien van hun onzalig bedrijf tegen de normale ontwikkeling en opleiding der Vlamingen door middel van hun moedertaal ... En het zijn dikwijls die verdraaide Belgen, die het vreemde boven het eigene verkozen, die thans de Belgisch gezindheid in pacht schijnen te willen hebben of er althans het hoge woord over voeren. Wat zouden die mensen, indien ze na de oorlog in Vlaanderen hun plannen kwamen uiteenzetten, op ketelmuziek ontvangen worden!

Frans van Cauwelaert weet heel goed wat de honderden oudstudenten, wat de duizenden Davidsfondsen, wat over het algemeen als onze Vlaamse mensen over het toekomstige België denken. En Julius Hoste jr., Arthur Buysse, Kamiel Huysmans e.a. kennen niet minder de inzichten van hun partijgenoten; zij steunen op wat anders dan “een amour passionné” voor het naburige Frankrijk, hoe sympathiek ons die huidige bondgenoot in vele opzichten ook moge zijn en hoe graag wij met hem ook na de oorlog op vriendschappelijke voet willen voortleven, zonder echter in de minste mate afstand te doen van onze zelfstandigheid op politiek of economisch gebied.

Trouwens, om redenen van dergelijke ideële aard wensen wij eenzelfde vriendschap met Nederland te bestendigen. De gestudeerde Vlamingen, die ik in het onbezet België ontmoette, verheugen zich dat wij, niettegenstaande al het stof door de annexatiemannen opgejaagd en de onvermijdelijke verwickelingen van deze langdurige oorlog, met het nauw verwante noordervolk te vriend mochten blijven.

Zaterdag 29 juli 1916 – avondeditie

Een Spaans verzoekschrift aan België.

Londen, 29 juli. De Times verneemt uit Madrid, dat het verzoekschrift van de Spaanse katholieken aan België door vierhonderd van de voornaamste figuren uit de Spaanse katholieke wereld ondertekend is. Het verzoekschrift steunt het verzoek van de Belgische bisschoppen, die een internationale commissie van onderzoek naar de wreedheden van de Duitsers in België wensen, en stemt in met de veroordeling door de paus van de schending der Belgische

onzijdigheid. Het verzoekschrift dringt er op aan, dat België geheel schadeloos zou worden gesteld en zijn onafhankelijkheid zou terugkrijgen.

Toen de Duitse overheid vernam, dat het verzoekschrift in voorbereiding was, trachtte zij de mensen, van wie verwacht kon worden, dat zij het zouden ondertekenen, bang te maken. De keizer liet zelfs aan enige welbekende leden van de Spaanse aristocratie weten, dat, zo zij niet hun handtekening achterwege lieten, hun voorvaderlijke bezittingen in België verwoest zouden worden en hun verblijven vernietigd door de ruwste soldaten van het Duitse leger. Waarop zij hun handtekening niet onder het verzoekschrift plaatsten. Overigens hadden de Duitse pogingen geen succes.

Arme kinderen uit Walenland.

Dezer dagen arriveerde terug in ons land onze geachte vertegenwoordigster uit Luik, met een 14-tal arme kinderen uit Walenland.

Genoemde dame deelde ons mede, dat de nood onder de arme kindertjes in Luik en omgeving tot het uiterste gestegen is. Ze vergaan van honger en ellende.

Nu doet zich bij ons comité de moeilijkheid voor, dat wij voor tijdelijke kosteloze opnemings in Hollandse families nog vele plaatsen beschikbaar hebben voor Vlaamse, maar slechts enkele voor Frans sprekende kinderen, terwijl voor jongetjes helemaal geen plaatsen meer zijn.

Wie helpt ons, deze arme kinderen te redden?

Wie wil vooral een Waalse jongen gedurende deze oorlog opnemen?
(Leeftijd 1 tot ten hoogste 10 jaar voor jongens, 1 tot 15 jaar voor meisjes).

Het halen der kinderen uit België, het brengen in de huizen der pleegouders en het terugbrengen naar België geschiedt op kosten van het comité, terwijl gezindten bij gezindten (dus ook Protestanten bij Protestanten en Israëlieten bij Israëlieten) worden ondergebracht.

Aanvragen dienen gezonden te worden aan de bekende correspondentschappen van het comité of aan ondergetekende.

A. Kellenaers
Dir. R. K. Huisvestingscomité
Katwijk (Rijn)